

ת"פ 13547/09-14 - מדינת ישראל נגד חמדה קורניק, רועי קורניק

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ת"פ 13547-09-14

לפני כבוד השופטת רות צדיק
בעניין: מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד ישראל שניידרמן

נגד
1. חמדה קורניק
2. רועי קורניק ע"י ב"כ עו"ד זרי חזן

הכרעת דין

1. כנגד הנאשמים בני הזוג חמדה ורועי קורניק הוגש כתב אישום בגין העסקת עובד זר, שאינו תושב ישראל, בעבודות משק בית בניגוד להוראות סעיף 2 (א) (1), 2 (א) (2) לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991.
2. בפתח הדברים, כמצוות סעיף 182 לחוק סדר הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, הנני מודיעה כי החלטתי לזכות את הנאשמים מכל העבירות שיוחסו להם בכתב האישום.

ראיות המאשימה:

3. מטעם המאשימה העיד מפקח המאשימה מר גלעד רביבו (להלן: "מר רביבו"), מפקח מטעם רשות ההגירה אשר השתתף בביקורת נשוא כתב האישום. כן העיד מר אסף עמר (להלן: "מר עמר") אשר השתתף בביקורת ושמר כראש צוות אכיפה. בנוסף העיד מר עזר שמש (להלן: "מר שמש") מפקח וחוקר ברשות ההגירה אשר חקר את הנאשמת.
מטעם הנאשמים העידו הנאשמים בעצמם.

טענות המאשימה:

4. כעולה מעובדות כתב האישום במועד הרלבנטי לכתב האישום היו הנאשמים הבעלים והמחזיקים של נכס ברחוב אגדתי ברוך 19 בתל אביב (להלן: "הנכס"). בתאריך 26/11/12 במסגרת ביקורת יחידת האכיפה של משרד פנים נמצא עובד נתין זר מהודו בשם : Noronha francis luis דרכון זר מס' f7294383, נושא מצרכים מרכב חונה ומעבירם לתוך הנכס. כעולה מעובדות כתב האישום העובד לא היה אזרח ישראלי או תושב בה ולא היה רשאי לעבוד אצל הנאשמים אשר העסיקו אותו בעבודות משק בית ללא היתר כדין. לעובד לא הייתה אשרת עבודה ובאותה תקופה אחז באשרה לעסוק בענף הסיעוד, אצל גברת בשם דרוריה קדרון. לאור האמור לעיל, הוכחו העובדות הרלבנטיות לכתב האישום וכן הוכח היסוד הנפשי לביצוע העבירות, מעבר לכל ספק סביר לכן יש להרשיע את הנאשמים בעבירות המיוחסות להם.
5. בתאריך 24/9/15 נגבתה עדותו של העובד (סומנה כמוצג מ'1). העובד הבהיר כי האמור בעדותו נכון ומשקף את המציאות כפי שהייתה. מדו"ח הפעולה (מוצג מא'4) אשר נערך והוגש באמצעות המפקח מר אסף עמר עולה כי במועד הביקורת ביום 26/11/12 נתפס נתין זר אשר פרק שקיות עם קניות מרכב שחנה מול בית הנאשמים כאשר לידו עמדה נאשמת מס' 2 אשר קשרה את עצמה לעובד הזר שברשותו הייתה אשרת עבודה מסוג ב'1 בענף הסיעוד עד לתאריך 24/9/13 לטיפול סיעודי בנזקת. הנאשמת מספר 1 אמנם לא הוזהרה והמפקח לא חקר אותה, אולם במהלך התשאול מסרה מרצונה החופשי כראשית הודיה כי העובד עובד אצלה כשנה ומשתכר 40 ₪ לשעת עבודה כפי שנרשם בדו"ח הפעולה. המפקח מר אסף עמר העיד בפני בית הדין באופן אמין ביותר על כן אין מחלוקת כי הדברים נרשמו כהוויתן ועל בית הדין לתת מלוא המשקל הראיתי לדברים אשר נרשמו במוצג מא'4.
6. הנאשמת מס' 1 לא נחקרה במועד הביקורת והומלץ לה להיוועץ עם עורך דין אך ראשית הודיה יכולה לשמש בהצטבר עם ראיות אחרות, לחובת הנאשמים כפי שצוין בכתב האישום.
7. הנאשמת זומנה למשרדי האכיפה ומסרה הודעתה ביום 29/1/13 (מוצג מא'6) ממנו עולה כי הודתה בהעסקת העובד במשך 10 חודשים פעם בשבוע בימי שני למשך 4 שעות. בנוסף מסרה כי בעלה ידע כי יש עובד שהוא מנקה ולדבריה אמרה לו כי לעובד יש רישיון. לטענתה הופתעה לדעת כי הוא רשאי לעבוד רק בענף הסיעוד. בחקירתה בבית הדין מיום 31/1/16 אימתה הנאשמת את העובדות המעידות על קיום יסוד נפשי לביצוע העבירה. הנאשמת סברה כי בשל העובדה כי העובד רשאי לעבוד בישראל מותר לה להעסיקו בעבודות ניקיון בית. עוד מסרה כי הייתה בטוחה שעצם העסקה אצל אחר הינו היתר עבורה להעסקת העובד ולא פנתה לרשות מוסמכת לבדוק האם הסטטוס של העובד חוקי.
8. מהודעת הנאשם 2 עולה כי הטיפול בהעסקת העובד היה מוטל על אשתו אשר מסרה לו כי העובד הינו חוקי ובעל רישיון ובהתאם לכך סבר כי יש היתר להעסקת העובד הזר. הנאשם 2 אישר כי לא בדק את מעמדו של העובד וסמך על דברי אשתו. על פי עדות הנאשם 2 בפני המפקח ובפני בית הדין עולה כי התקיים היסוד הנפשי לביצוע עבירה ויודגש כי הנאשם היה מודע לכך כי בביתו מועסק עובד זר אולם,

לא בדק את סטטוס העובד והאם יש לו אשרת עבודה. גם אם תתקבל טענת הנאשם כי לא פגש את העובד ולא נתן הוראות לביצוע עבודות וכן לא שלם שכרו באופן אישי, אין בכך לנתק יחסי עובד ומעביד בינו לבין העובד במשך כל תקופת העסקה, שכן אין חולק כי הכספים שולמו מחשבון משותף מתוך תקציב משפחתי. מעבר לכך, הנאשם הסתמך על דברי אשתו כי העובד חוקי אולם נהנה הוא מעצם העובדה כי עובד זר עובד בביתו, דבר אשר הצמיח תועלת כלכלית בביתו של הנאשם, ממנה נהנה אף הוא. על כן הנאשם אף הוא העסיק את העובד הזר בניגוד לחוק, בעבודות שלא קשורות לטיפול סיעודי לנזקק, בהעדר היתר להעסקת עובד זר.

9. טענת הנאשם כי "סמך" על אשתו אינה מקובלת בנסיבות בהן הוא אינו מחזיק ואינו יכול להחזיק בהיתר העסקה לענף משק הבית שכן על פי מדיניות הממשלה ניתן לקבל היתר לצורך העסקת עובד זר בעבודות משק בית, אלא עם עבודות אלו נלוות לטיפול בנזקק אצל מעסיק סיעודי חוקי בעל היתר. ענף משקי הבית אינו נכלל בענפים בהן על פי החלטת הממשלה ניתנו היתרים להעסקת עובדים זרים על כן, לא ניתן לקבל היתר להעסקת עובד זר בעבודות משק בית.

10. העסקת עובדים זרים במשק בית הפכה למכת מדינה, השתקעותם של העובדים הזרים ללא מעמד חוקי פוגעת האינטרס הציבורי ומעמיסה על המשק הישראלי וכן משיאה למעסיקים תועלת של ממש כאשר את המחיר משלם כלל הציבור.

11. העובד שנמצא במהלך הביקורת בסביבת מגורי הנאשמים קשר את עצמו לנאשמים ולא הייתה לו אשרת עבודה בתוקף אלא בענף הסיעוד בלבד, ואצל מעסיק מסוים. על כן, לא היה רשאי לעבוד אצל הנאשמים. נוסף על כך, הנאשמים ידעו בוודאות כי הם מעסיקים עובד זר אך נמנעו מלברר את כל העובדות ואת כל הנסיבות הקשורות לאיסור העסקת עובד. לטענת המאשימה לאור סעיף 20 לחוק העונשין, המגדיר את המחשבה הפלילית כ"מודעות לטיב המעשה, וקיום הנסיבות ולאפשרות הגרימה לתוצאת המעשה" קובע בסעיף קטן ג' כי רואים אדם שחשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמי שהיה מודע להן אך נמנע מבדיקתם. על כן אין כל נפקות ומשמעות לטענת ההגנה של הנאשמים ויש להרשיע את הנאשמים בביצוע העבירות המיוחסות להם בכתב האישום.

טענות הנאשמים:

12. יש לזכות את הנאשמים מהאישום בדבר העסקת עובד זר ללא היתר לפי סעיפים 2 (א) ו 2 (א) (2) לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991 מאחר ולא הוכחו יסודות העבירה כנדרש בהליך הפלילי. באשר לנאשמת 2 נטע למעלה מספק סביר בדבר קיומו של יסוד נפשי בהעסקת העובד על כן מכוח ספק זה בלבד, יש לזכותה.

13. הנאשמת 2 מעולם לא הכחישה כי העסיקה את העובד והודתה בהעסקתו הן בחקירתה והן בעדותה בפני בית הדין. המחלוקת היא בעניין טענת הנאשמת כי העסקת העובד נעשתה מבלי שהתקיים היסוד

הנפשי הדרוש לקיום ביצוע העבירה, בהעדר מודעות הנאשמת לביצוע העבירה. מדובר בהעסקה שנעשתה בטעות במצב דברים אשר לא עולה בגדר עצימת עיניים על כן יש לזכותה בפרט משטענה זאת לאורך כל הדרך כבר בהזדמנות הראשונה בעת הביקורת.

14. באשר לנאשם המאשימה לא הרימה את נטל ההוכחה בדין הפלילי, באשר ליסוד העובדתי הנדרש כדי להרשיעו בעבירה של העסקת העובד. המאשימה מבקשת ללמוד על העסקה האמורה על פי חזקות שונות אשר בין ובין המקרה שלפנינו אין דבר. על כן, המאשימה לא הוכיחה את יסודות העבירה הנטענות באשר הנאשם, נטע למעלה מספק סביר באשם הנטען ויש בדבר כדי לזכות את הנאשם.

15. הנאשמת תושאלה בעניין העסקת העובד עוד במועד הביקורת והשיבה למפקח כי יש בידה היתר העסקה. דברים דומים מסרה הנאשמת בחקירתה ביחידת האכיפה ביום 9/1/13, וכן העידה בפני בית הדין כי העובד אמר לה שהוא חוקי. העובד הזר העיד אף הוא בחקירתו בפני בית הדין ביום 24/9/15, כי יתכן שאמר לנאשמת כי יש לו אישור עבודה. אשרת העובד אשר הוצגה על ידי העובד במועד הרלוונטי למועד כתב האישום אינה בידי הנאשמת ויובהר כי מדובר באשרה שהונפקה בדרכון העובד בראשית שנת 2012 בתקופה בה פורמט האשרות היה שונה. לא בכדי שונה פורמט האשרה שכן מקבלי ההחלטות הבינו כי מדובר באשרה המטעה את האדם הסביר ולא ברור תוקפה והעובדה כי היא רלוונטית רק לענף הסיעוד. הנאשמים הפנו לאשרה בתקופה האמורה בה רשום באותיות גדולות ומודגשות כי סוג האשרה הינו "תייר בעל רישיון עבודה" וכן "רשאי לעבוד" ואילו באותיות קטנות בצד שמאל באופן זניח וללא כל קשר והסבר מופיע בקטן המילה "סיעודי" ללא כל הסבר כי הכוונה לאשרת עבודה המוגבלת לענף הסיעוד בלבד. לא ניתן לצפות מאדם סביר להבין את משמעות המילה האמורה. בשל כך ולאור הקושי נעשה שינוי בצורת האשרה. העובדה כי נתקבלה החלטה בדבר השינוי האמור מחזקת את טענת הנאשמים כי לא היה על הנאשמת לדעת כי מדובר בעובד לא חוקי ללא היתר לעסוק במשק בית ואלמלא הדבר לא היה מטעה לא היה צורך בשינוי האמור. לטענת הנאשמת התנהגותה אינה עולה בגדר עצימת עיניים ואינה עונה על היסוד הנפשי הנדרש. יצוין, כי הנאשמת היא שיזמה וקראה לעובד לצאת החוצה ולסייע בידה, אך ובשל התנהגותה נתקלו מפקחי המאשימה בעובד על כן אי אפשר לראות בהתנהגותה כעולה כדי עצימת עיניים. לו היה קיים אצל הנאשמת ספק מזערי ביותר, בדבר ביצוע העבירה של העסקת עובד שלא כדין, כלל לא הייתה קוראת לו לצאת החוצה ולפגוש במפקחי המאשימה.

16. שעסקין בהעסקה אחת לשבוע במשך 4 שעות כל פעם, לפיכך הנחת הנאשמת כי העובד רשאי לעשות כרצונו ביומו החופשי אינו מופרכת כלל בפרט לאור האשרה אותה הציג בה נכתב באותיות גדולות כי מדובר בתייר בעל רישיון עבודה. הנאשמת טעתה לחשוב שהעובד מחזיק באשרת עבודה כללית בשל העובדה כי העובד אם במכוון או בשגגה הציג לנאשמת מצג שווא לפיו ביומו החופשי קרי מידי יום ב' בשבוע, רשאי הוא לעבוד כרצונו בנוסף לעבודתו הקבועה בשאר ימות השבוע. נוכח האמור נוצר למעלה מספק סביר לגבי אחריות הנאשמת והמודעות שלה לביצוע העבירה, ספק שאף לא עולה בגדר עצימת עיניים ומטעם זה בלבד יש לזכותה.

17. ככל שבית הדין יקבע כי הנאשם העסיק את העובד יש לזכותו בהעדר יסוד נפשי להתקיימות העבירה. היסוד הנפשי הדרוש להוכחת עבירות לפי חוק עובדים זרים, הינו מודעות הכוללת אף עצימת עיניים. הנאשמת טעתה לחשוב כי היא מעסיקה עובד בעל אשרת שהייה ועבודה כדין וזאת לאור דברי העובד, ונוכח האשרה בה נרשם כי העובד הינו תייר בעל רישיון עבודה. הנאשם מעולם לא פגש את העובד וידע כי מדובר בעובד זר חוקי המגיע אחת לשבוע לביצוע עבודות ניקיון. לפיכך, משהנאשמת לא הייתה מודעת לעובדה כי העובד אינו מחזיק באשרת עבודה מסרה לנאשם את אשר היה בידה. על כן, הנאשם לא עצם את עיניו בוודאי שלא היה מודע להעדרה של אשרת כדין. במקרה שלפנינו הנאשם קיבל את המידע מאשתו, אשר בדקה את אשרת העבודה וראתה כי לעובד יש אשרת. על כן, לא היה חשד בליבו של הנאשם באשר להעסקה שלא כדין. יתר על כן, חשד כאמור אף לא היה מתעורר בליבו של אדם סביר אחר אשר אשתו טוענת בפניו כי בדקה את אשרת העבודה ומצאה אותה חוקית. בנסיבות אלה יש לזכות את הנאשם בהעדר יסוד נפשי לביצוע העבירה.

18. לחלופין היה ובית הדין יקבע כי התקיים היסוד העובדתי והיסוד הנפשי הנדרש להעסקת העובד על ידי הנאשם, יטען הנאשם כי ההחלטה להעמידו לדין הינה אכיפה בררנית של הרשות ומטעם זה בלבד יש לזכותו משעומדת לו הגנה מן הצדק. החלטת המאשימה להעמיד לדין אדם בהליך פלילי ולא בעבירה מנהלית בניגוד לפרקטיקה הנוהגת ולכאורה שלא בהתאם להנחיות הפנימיות מעוררת על פניה חשד לאכיפה בררנית של החוק.

העמדת הנאשם ביחד ובנוסף להעמדתה לדין של אשתו הנאשמת, בגין העסקת עובד זר בביתם מעלה חריג ומהווה אפליה לרעה של הנאשם על אחת וכמה במקרה דנן בו מדובר על העסקה של מספר שעות בודדות אחת לשבוע. קיימים תקדימים רבים בהם נפתחו הליכים פלילים ואף כתבי אישום הוגשו רק כנגד אחד מבני הזוג כאשר בין הזוג השני כלל לא נחקר כלל באזהרה או בביצוע העבירה. בעניין זה הפנו הנאשמים לתיקים רבים אשר בהם הוגש כתב אישום כנגד אחד מבני הזוג.

19. הנאשם הניח תשתית לכאורית להפלייתו לרעה לעומת בני זוג אחרים שלא נחקרו כלל ולא הועמדו לדין על כן, הועבר הנטל לכתפי המאשימה להראות טעמים של ממש לאפליה, טעמים שאין בידי המאשימה להציג בתיק זה. גם מכח עקרונות אלה לא היה כל מקום להגיש כנגד הנאשם כתב אישום כאשר במקרים אחרים בנסיבות העסקה חמורות הועמד לדין רק בין הזוג שהיה מעורב בהעסקת העובד הזר. בשל כך, יש לזכות את הנאשם אף בשל אכיפה בררנית, בגדר "הגנה מן הצדק".

האם הוכחו יסודות העבירה:

20. הנאשמים הואשמו בעבירה על פי סעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק עובדים זרים הקובעים כדלקמן:

"(א) מעביד שעשה אחד מאלה-

(1) העביד עובד זר שאינו רשאי לעבוד בישראל מכח חוק הכניסה לישראל והתקנות לפיו;

(2) העביד עובד זר בניגוד להוראות סעיף 1יג; דינו - כפל הקנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 ...".

כעולה מדו"ח הפעולה אשר נערך על ידי מר עמר (מוצג מא' 4) עולה כי במועד הביקורת נמצא העובד בעת שעסק בהוצאת מצרכים מרכבה של הנאשמת. לאחר שהזדהה בפניה המפקח, נשאלה הנאשמת האם ברשותה היתר להעסקת העובד והשיבה כי לעובד יש היתר העסקה. עוד עולה מהדו"ח כי הנאשמת ציינה כי הנתין הזר מועסק אצלה בעבודות ניקיון פעם בשבוע. עיון בדרכונו של הנתין הזר העלה כי אין ברשותו אשרת עבודה. לאחר שנבדקו פרטי הנתין הזר התברר כי היה בידיו רישיון עבודה לעסוק בתחום הסיעוד. בנוסף צין מר עמר כי לאחר שהבהיר לנאשמת כי הביקורת עלולה להוביל להגשת כתב אישום, ציינה בפניו כי אין לה ידע בנושא.

21. הנאשמת הוזמנה למשרדי המאשימה ונחקרה ביום 9.1.13 על ידי מר שמש (מוצג מא' 6). בחקירתה טענה הנאשמת כי שוחחה טלפונית עם הנתין הזר טרם תחילת עבודתו והאחרון אשר בפניה כי יש בידיו רישיון עבודה והוא יכול לעבוד בימי שני בשבוע. כן טענה בחקירתה כי העובד הציג בפניה את דרכונו בו ראתה כי אשרת עבודה. לדבריה לא צילמה את הדרכון אלא לאחר עריכת הביקורת אשר רק לאחריה הבינה כי אשרת העבודה אשר הציג העובד הייתה רק לבעל היתר להעסקת עובד זר. בהמשך חקירתה ספרה כי העובד עבד אצלה פעם בשבוע בימי שני בשבוע, במשך כעשרה חודשים, ועסק בעבודות ניקיון. עוד טענה הנאשמת כי לא ידעה כי לעובד אין היתר עבודה וסברה כי רשאית הייתה להעסיק את העובד נוכח ההיתר בדרכונו.

22. בעדותה בפני חזרה הנאשמת על דבריה כפי שנרשמו במוצג מא' 6 והבהירה כי העסיקה את העובד הזר בעבודות ניקיון פעם בשבוע לאחר ששוחחה עמו ונאמר לה על ידו כי ברשותו אשרת עבודה. עוד העידה כי בדקה את אשרת העבודה אשר הייתה בדרכונו של העובד ומצאה כי הוא רשאי לעבוד. מחקירת הנאשם (מוצג מא' 3) עולה כי ידע שעובד זר מבצע עבודות ניקיון בביתו אולם מאחר ואשתו קבלה את העובד לעבודה, סכמה עמו את תנאי עבודתו ובדקה כי ברשותו רישיון עבודה, סבר כי מדובר בעובד חוקי.

מכלל הראיות שהוגשו, לרבות הודעת הנאשמים ועדותם בפני, אני סבורה כי הוכח היסוד העובדתי בביצוע העבירה שעניינה בהעסקת עובד זר ללא היתר.

היסוד הנפשי:

23. היסוד הנפשי הדרוש להוכחת העבירה נשוא כתב האישום הוא מודעות להתנהגות ולנסיבות, או חשד ועצימת עיניים כעולה מהוראות סעיף 20(ג) לחוק העונשין תשל"ז-1977, הקובע כדלקמן - **"רואים אדם שחשד בטיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום נסיבות כמי שהיה מודע להם אם נמנע מלבררם"**.

24. סעיף 2 לחוק עובדים זרים דורש קיומה של "מודעות", אשר מתקיימת גם במצב של "עצימת עיניים", דהיינו "רואים אדם שחשד בטיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמי שהיה מודע להם, אם נמנע מלבררם" (ע"פ 16/06 באשר נ' מדינת ישראל, מיום 7.12.06).

בעניין ע"פ 22/06 מדינת ישראל נ' רוזן [פורסם בנבו] דן בית הדין הארצי בחריג של "עצימת עיניים" וכך נקבע: "יסוד נפשי של 'עצימת עיניים' מתקיים באחד משני מקרים: בנסיבות המקרה כפי שהוכחו, לא עלה חשד בלבו של הנאשם; או משקינן חשד בליבו של הנאשם, או שיכול היה לקנן בו החשד, בדק הנאשם את החשד והביא לאישושו או להפרכתו.

"הפרכת קיומו של חשד כאמור המגיע כדי 'מודעות' מוטלת על הנאשם ... והדרך לעשותה היא, בין על ידי הוכחה כי הנאשם בדק את מסמכיו של התושב הזר ועל פיהם הוא שווה כדין בישראל, ובין אם בנסיבות הענין הוכיח כי לא חשד שמדובר בתושב זר השווה שלא כדין בישראל" [רע"פ 10556/03 דוד סעדיה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] ניתן ביום 19.12.04].

עוד נקבע כי- "יש להפריד בין חשד במישור הסובייקטיבי - בו יש לבחון האם הנאשם חשד בקיומן של נסיבות ביצוע העבירה; לבין חשד במישור האובייקטיבי - בו יש לבחון האם נוצרו נסיבות שהיו צריכות לעורר את חשדו של הנאשם לקיומה של עבירה. זהו למעשה מצב של עצימת עיניים, שבו קיימות נורות אזהרה אובייקטיביות לקיומה של עבירה אשר הנאשם מתעלם מהן, ודי בכך כדי לקיים את המצב הנפשי של מודעות" (ע"פ (ארצי) 11/06 יצחקניא - מדינת ישראל, 31.12.06).

25. הסוגיה העיקרית בהליך זה עניינה בשאלה האם התקיים בנאשמים היסוד הנפשי הדרוש להוכחת העבירה. במועד הביקורת נרשם על ידי מר עמר במוצג מא'4 כי במהלך ביקורת יזומה הבחין בנתין זר בעל חזות הודית אשר הוציא מצרכים מרכב לידו עמדה הנאשמת. לדבריו פנה אל הנאשמת הציג את עצמו ושאל האם ברשותה היתר העסקה. הנאשמת השיבה כי יש לה היתר ומר עמר הבהיר כי אין היתר להעסקת עובדים זרים בעבודות ניקיון. לאחר שהתגלה כי אין לעובד היתר עבודה, הבהיר לנאשמת כי הדבר עלול להוביל להגשת כתב אישום. הנאשמת טענה כי אין לה ניסיון בנושא זה על כן מר עמר המליץ לה להתייעץ עם עו"ד.

26. הנאשמת נחקרה במשרדי המאשימה ביום 9.1.13 על ידי מר שמש (מוצג מא'6). משנשאלה לעניין היתר ההעסקה לעובד הזר השיבה: "הייתי בטוחה ב%100 שמותר לי להעסיק את העוז'....בגלל האישור שיש לו ואותו הוא הציג בפני. יתרה מכך בביקור שערכו הוריי הם שאלו אותי אם יש לעובד רשיון ואני עניתי להם בבטחון מוחלט שכן". (עמ'2 לחקירת הנאשמת ש' 26-31).

ובהמשך :

"אני רוצה שתבין שהרבה פעמים הציעו לנו להעסיק עוז' בהרבה פחות כסף על יותר זמן ואני

אמרתי שלא , אין ... מכיוון שלעובדים אילו לא היה רשיון עבודה בישראל ולכן הופתעתי בפעם
ה1 בעת הביקורת שהפנו אותי לרשיון העבודה של העובד מספר 1 ברשימה שהוא רשאי לעבוד
רק בסיעוד ורק אצל מעסיק בעל היתר". (עמוד 2 לחקירת הנאשמת ש' 42-47).

27. הנאשמת העידה בבית הדין ומסרה גרסתה לעניין קרות האירוע:

"הגעתי הביתה. החניתי את הרכב. שני המפקחים פנו אלי ואמרו לי את יודעת על עובדת זרה
שיש לשכנים שלך - אמרתי לא, למה. הם אמרו לי קבלנו מידע שהם מחזיקים עובדת לא
חוקית. אמרתי להם לא. נכנסתי וקראתי לפרנסיס שהבאתי סירים עם אוכל הביתה, מאמי
ואמרתי לו בוא תעזור לי. הוא בא לאוטו ולקח את הסירים הביתה. ואז הבחור עם העיניים
הכחולות (אסף עמר) אמר לי - גם את מחזיקה עובד זר, אמרתי לו- כן אך חוקי לחלוטין.

ואז הוא אמר לי אפשר לראות, אמרתי לו כן רגע, וקראתי לעובד וביקשתי שיביא את הדרכון שלו.
ממש כך זה היה. הוא הביא את הדרכון, ואז הם הסתכלו על הדרכון, והוא אמר לי, לא, הוא לא חוקי.
עוד אמרתי לו לפני, עד שהוא הביא הדרכון, אמרתי אצלנו הכל חוקי וישר, עובדים לפי החוק. ואז
הוא אמר שהוא לא חוקי, שאלתי למה, הוא הראה לי את האישור שלו והוא חוקי בארץ. ואז הבחור
הקירח (המפקח הראשון שהעיד) לקח אותי הצידה והראה לי שכתוב בדרכון שהוא מועסק רק
בסעודי. אמרתי שלא ראיתי את הדבר הזה בכלל, שראיתי את האישור שלו. ואז אסף שאל אותי את
השאלות כמה זמן אני מחזיקה אותו וכו'". (עמ' 13 לפר' ש' 14-26).

בחקירתה הנגדית העידה הנאשמת :

" תאשרי שלך באופן אישי לא היה היתר להעסיק עובד זר?

ת. הייתי במאה אחוז שזה היתר. אם לא הייתי סבורה שיש היתר, לא הייתי לוקחת אותו. זאת הנקודה
שמרתיחה אותי פה. אני חשתי שעובדת לפי החוק. גם הבחור שעמד פה, באותו מצב הוא ממש אמר,
שהוא ידאג לכתוב את הדבר הזה בדוח שהוא ממלא. התחושה שהוא קיבל ממני שלא ידעתי זאת.

ש. האם ידעת כדי להעסיק עובד זר צריך לקבל היתר?

ת. הבחור אמר לי שיש לו יום חופש פעם בשבוע, יום ב'. ביום הזה הוא יכול לעשות מה שהוא רוצה.
זה מה שהוא הסביר לי.

ש. האם נכון שאת הסתמכת על מה שהוא אמר, ולא מעבר לכך. הוא אמר שהוא חוקי והאמנת לו?

ת. ראיתי את הדרכון. הוכחה יותר מזה, לא קיימת".

(עמ' 14 לפר' ש' 26 ואילך, עמ' 15 ש' 1-3).

28. בעדותו המוקדמת העיד העובד הזר כי נחקר בשפה האנגלית אותה לא למד מעולם וידיעתו את השפה מתמצה באנגלית אליה נחשף בתקופת עבודתו בארץ. משנשאל האם יתכן כי לא הבין את חלק מהשאלות אשר הופנו אליו כעולה ממוצג מ'1 השיב "אולי. אני לא יודע" (עמוד 4 לפר' מיום 24.9.15 ש' 11-20). בהמשך נשאל העובד הזר האם אמר לנאשמת כי ברשותו אישור לעבוד והשיב: "אולי שכן" (עמ' 5 לפר' ש' 6-8).

29. לעדות העובד הזר הנזכרת לעיל מצטרפת עדות הנאשמת אשר הותירה עלי רושם אמין ומהימן. הנאשמת העידה כי בדקה את טענת העובד כי רשאי הוא לעבוד, עיינה בדרכונו בדקה את הוויזה ומאחר והיה רשום כי הינו רשאי לעבוד, ובצד המסמך באותיות קטנות נרשמה המילה "סיעודי", לא ראתה רישום זה והוטעתה וסברה כי העובד רשאי לעבוד בכל תחום. עדות הנאשמת לאורך כל ההליך החל ממועד הביקורת ועד לעדותה בפני מעלה כי גרסת הנאשמת סדורה עקבית ורציפה על פיה מהרישום בוויזה, סברה וכך אף התרשמתי כי סברה בזמן אמת, שהרישום מלמד כי העובד "רשאי לעבוד" מבלי לקשור בין המילה הספציפית המתירה עבודה בענף מסוים, בעניינינו ענף הסיעוד, לרישיון העובד בו נרשם באותיות של קידוש לבנה כי העובד רשאי לעבוד. נוכח האמור לעיל שוכנעתי כי לא עלה בידי המאשימה להוכיח כי הנאשמת "חשדה" או "ידעה" כי העובד אינו בעל אשרת עבודה. עלכן לא הוכחה המאשימה כי הנאשמת הייתה מודעת להעסקת עובד זר ללא היתר.

30. נוסף על כך, מסקנתי מתחזקת לאור העובדה כי כעולה מעדות הנאשמת המפקחים הגיעו לביקורת יזומה בבית אחר ושאלו האם היא מכירה עובד זר המועסק אצל שכניה. לאחר שהשיבה בשלילה וידעה כי מדובר במפקחי המאשימה העוסקים באיתור עובדים זרים המועסקים באופן בלתי חוקי, קראה לעובד הזר לסייע לה בהוצאת פריטים שונים מרכבה. הדעת נותנת וכך אף הגיונם של הדברים מלמד כי לו ידעה או סברה ואפילו חשדה כי העובד המועסק על ידה אינו בעל רישיון עבודה, לא הייתה מאפשרת לעובד לצאת ולסייע לה אלא ממתנה לתום ביקור המפקחים על מנת שלא להיתפש בביצוע עבירה על חוק עובדים זרים. התנהלות הנאשמת מעידה על אי ידיעה ואמונה אמתית ברישיון התובע לעבוד, כפי שנרשם באותיות ברורות בדרכון העובד הזר.

31. לאור נסיבות מקרה זה, שוכנעתי כי היסוד הנפשי של העבירה אינו מתקיים אצל הנאשמת אשר לא הייתה מודעת להעסקת עובד זר ללא רישיון עבודה או "עצמה את עיניה" מלראות עובדה זו, כל זאת בשם לב להתנהלותה לאורך כל ההליך ובפרט חשיפת העובד הזר לעיני מפקחי המאשימה אשר באו לאתר עובדים זרים.

32. משעסקינו בהליך פלילי, הלכה ידועה היא כי "נטל ההוכחה בהליך הפלילי ממילא מוטל על התביעה. משכך, על התביעה חובת הוכחת האשם של הנאשמים מעבר לספק סביר על בסיס הראיות שהיא מעמידה בפני בית המשפט. העדר ראיות שהיו יכולות לשמש את הנאשם, בהקשר זה, יכול להקים ספק סביר, אותו ממילא על התביעה להרים..." (עפ' 2869/09 חאמד זינאתי נ' מדינת ישראל - ניתן ביום 9.11.11 - פורסם במאגרים האלקטרוניים [פורסם בנבו]. שם עמ')

(28).

כאמור לעיל בהליך פלילי נטל ההוכחה רובץ על המאשימה לשכנע בקיום יסודות העבירה הינו מעל לכל ספק, ומשלא עלה בידי המאשימה לעשות כן, יש לזכות את הנאשמת מהעבירות המיוחסות לה בכתב האישום.

אחריות הנאשם:

33. כעולה מחקירת הנאשם מיום 14.8.13 מוצג מא'3, לא הכיר את הנתין הזר אולם היה מודע לעובדה כי מועסק הוא בביתם. לדבריו לא קבל אותו לעבודה, לא שלם את שכרו ואינו בקיא בפרטי העסקתו מאחר שאשתו טפלה בענייני משק הבית.

34. בחקירתו הראשית העיד הנאשם כי לא היה לו כל קשר עם העובד ולא ראה אותו, משיוצא לעבודתו בשעות הבוקר המוקדמות וחזר בשעות הערב. הנאשם העיד כי עודכן על ידי אשתו כי מעבר לטענת העובד כי הוא רשאי לעבוד, בדקה היא את האשרה בדרכונו ומצאה כי יש לעובד אישור לעבוד (עמ' 15 לפר' ש' 29-32). אמירה זו של הנאשם עקבית היא ותואמת את גרסתו לפיה מהשלב הראשון עת נחקר על ידי מפקחי המאשימה וכן בעדותו לפני, טען כי לא היה מעורב כלל בהעסקת העובד. דברים דומים עלו מעדות עובד הזר אשר העיד כי הנאשמת קבלה אותו לעבודה ושלמה את שכרו בעוד הנאשם מעולם לא שלם לו שכר ולא אמר לו מה לעשות (עמ' 5 לפר' הדיון מיום 24.9.15).

35. עדות הנאשם הייתה אמינה ועקבית ואף נתמכת היא בגרסת העובד הזר אשר העיד כי לא ראה את הנאשם ולא היה לו קשר עמו. הנאשם לא קבל את העובד הזר לעבודה, לא היה בקיא בפרטי העסקתו ואשתו היה אמונה על פרטים אלה. כמו כן הנאשם לא נכח בזמן הביקורת ושמו לא נזכר בדו"ח הביקורת. הנאשם נסמך על בדיקת הנאשמת אשר ערכה בדיקה סבירה ומקובלת, עיינה בדרכון העובד אולם הוטענה לחשוב כי לעובד אשרה לעבוד בכל עבודה. בנסיבות מקרה זה ולאור יחסי האמון בין הנאשם לנאשמת בהיותם בני זוג, ומשלא הופרכה טענת הנאשם כי ברר עם אשתו מהו מעמד העובד וסמך על דבריה, אין לראות בנאשם כמי שהיה מודע להעדר החוקיות בהעסקת העובד או כי עצם את עיניו ונמנע מלבחון את הדברים. הדעת נותנת כי לעיתים במערכת יחסים בין בני זוג קיימת חלוקת סמכויות בנושא מסוים, באופן שענייני משק הבית מוטלים על אחד מבני הזוג בלבד. הסתמכות בן זוג אחד על השני אינה מהווה מודעות או עצימת עיניים בפרט בנסיבות בהן הנאשם ברר עם אשתו את סוגיית היתר העבודה של העובד והסתמך על דבריה. על כן, שוכנעתי כי הנאשם לא ידע כי העסקת העובד הייתה נגועה באי חוקיות והתנהלותו אינה עולה כדי "עצימת עיניים".

36. בנסיבות מקרה זה, שוכנעתי כי המאשימה לא הוכיחה מעל לכל ספק סביר כי העסקת העובד הזר נעשתה תוך מודעות ולכל הפחות עצימת עיניים. לפיכך אני מזכה את הנאשם מהעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

37. משקבעתי כי לא התקיים היסוד הנפשי הדרוש לביצוע העבירה, לא מצאתי מקום לדון ביתר טענות הנאשם אשר עניינן באכיפה בררנית.

אחרית דבר:

38. לאור כל האמור, משלא הוכח היסוד הנפשי הדרוש להוכחת העבירה בדבר העסקת עובד זר ללא היתר כדין, הנני מזכה את הנאשמים מכל העבירות שיוחסו להם בכתב האישום.

39. הכרעת הדין תשלח לצדדים באמצעות הדואר.

ניתנה היום, כ"ח סיוון תשע"ו, (04 יולי 2016), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.